

До: Деканатот и Наставно-научниот совет
на Филолошкиот факултет
„Блаже Конески“ во Скопје

Универзитет „Св. Кирил и Методиј“
Филолошки факултет „Блаже Конески“
С К О П Ј Е

Примено: 22.02.2022			
Орг. Един.	Број:	Прилог:	Вредност:
10	610/1		

РЕЦЕНЗИЈА

за оценка на магистерскиот труд **„Влијанието на англикиот јазик врз изучувањето на албанскиот јазик кај македонските изучувачи“**

изработена од Виљдане Исмани

Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје на својата 67 редовна седница одржана на 16.12.2021 година (Одлука бр. 10-1889/4 од 16. 12. 2021), избра Рецензентска комисија во состав: д-р Ајтен Камили, редовен професор, д-р Аслан Хамити, редовен професор и д-р Анастасија Киркова-Наскова, вонреден професор за оценка на магистерскиот труд под наслов: **„Влијанието на англикиот јазик врз изучувањето на албанскиот јазик кај македонските изучувачи“** изработена од Виљдане Исмани.

Рецензентската комисија, изразувајќи ја својата благодарност кон Наставно-научниот совет на Факултетот за укажаната доверба, по разгледувањето на доставениот магистерски труд, го поднесува следниот

ИЗВЕШТАЈ

за оценка на магистерскиот труд под наслов: **„Влијанието на англикиот јазик врз изучувањето на албанскиот јазик кај македонските изучувачи“** изработена од Виљдане Исмани.

1. Податоци за кандидатот

Виљдане Исмани е родена на 31 август 1993 во Куманово, каде и денес живее. Основното образование го завршила во ОУ „Бајрам Шабани“ - Куманово (од 2000-2008 година), а средното образование го завршила во СОУ „Сами Фрашери“ –

Куманово (од 2008-2012 година). Од 2012 до 2016 година била студент на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, во Катедрата за албански јазик и книжевност каде дипломирала со највисок просек.

Во 2015 година беше прогласена како најдобар студент на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ од страна на Младинскиот исламски форум кои ѝ доделија признание.

Во 2016 година го положи испитот за судски преведувач и се стекна со диплома за овластен судски преведувач од албански на македонски и обратно од страна на Министерството за правда.

Од 2017 година е магистрант во Катедрата за албански јазик и книжевност, а од 2020 е ангажирана како демонстратор по предметите Стилистика на албанскиот јазик и Лингвистика на албанскиот јазик.

Во периодот од 2019-2021 година беше учесник како млад истражувач во билатералниот проект меѓу нашиот факултет и факултетот на Салзбург, наречен “Инструкција за обработка со инпутот за Англискиот како трет јазик: разликите меѓу избалансирани и неизбалансирани двојазични лица,,

Од 2017-та е вработена во основното училиште “Наим Фрашери” - Куманово.

Виљдане Исмани е стекната со многу сертификати и признанија за учество на разни обуки и семинари.

2. Образложение на темата

Магистерскиот труд под наслов: **„Влијанието на англикиот јазик врз изучувањето на албанскиот јазик кај македонските изучувачи“** изработена од Виљдане Исмани содржи вкупно 98 страни компјутерски обработен текст на А4 формат според стандардите за научна работа и содржи: Благодарност (**Error! Bookmark not defined.**-3), Клучни термини (**Error! Bookmark not defined.**), Краток опис на истражувањето (4-), Вовед (6-10), I.1. Дефинирање на истражувачките прашања (**Error! Bookmark not defined.**0-12), II Теоретски дел (**Error! Bookmark not defined.**2-17), II.1. Историски преглед на теории за изучување на странски јазик (**Error! Bookmark not defined.**8-19), II.2. Заокружување на поучувањето со

обработка на инпут (PI) (20-22), II.3. Засновање на поучувањето со обработка на инпут (**Error! Bookmark not defined.**3-24), III. Основни рамки на истражувањето (**Error! Bookmark not defined.**5), III.1. Цели на истражувањето (**Error! Bookmark not defined.**5-26), III.1.1. Учесници (**Error! Bookmark not defined.**-30), III.2. Методологија на собирање на јазичните податоци (31-33), IV. Дискусија на резултатите (34), IV.1. Хипотези (**Error! Bookmark not defined.**4-38), IV.2. Анализа на резултати (38-57), V. Влијанието на англискиот јазик врз изучувањето на албанскиот јазик (48-63), Заклучок (64-65); Придобивки и ограничувања (**Error! Bookmark not defined.**5), Summary (66-68), ДОДАТОК 1 (**Error! Bookmark not defined.**9-71), ДОДАТОК 2 (72-73), ДОДАТОК 3 (73-77), ДОДАТОК 4 (78-82), ДОДАТОК 5 (83-86), ДОДАТОК 6 (87-94), Библиографија (95-98).

Предмет на истражување на овој труд е влијанието на англискиот јазик врз изучувањето на албанскиот јазик кај македонските изучувачи, односно исклучиво се залага со тоа како овој јазик влијае на изучувањето на сегашното време на глаголите на албанскиот јазик преку наставната инструкција *Почување со обработка на инпут* на јазични структури при изучување на албанскиот јазик како трет хронолошки странски јазик. Односно, целта на ова истражување е да утврди како билингвалните луѓе (во овој случај, испитаници чиј мајчин јазик е македонскиот, а воедно активно зборуваат и англиски јазик) можат да изучуваат една албанска јазична структура.

Овој магистерски труд се состои од седум делови. Во **воведниот** дел се дефинира темата, мотивот и видот на истражувањето, како и научната оправданост и придонесот на овој труд во научната дискусија за предностите на поучувањето граматика во наставата. Тука се дефинираат истражувачките прашања и се дискутираат очекуваните резултати.

Второто поглавје ги поставува теоретските основи на ова истражување. Во ова поглавје е вклучена и историската перспектива за развојот на студиите за поучување со обработка на инпут на јазични структури. Понатаму следува и фокусирање во наодите од разни студии за поучувањето со обработка на инпут.

Во **третото** поглавје се дава преглед на методологијата на истражувањето користена на оваа студија. Детално се образложени сите истражувачки процедури и алатки кои се користени за собирање и анализа на податоците. Исто така, е

описан профилот на испитаниците кои учествувале во истражувањето. Наведени се резултатите од истражувањето преку нивна статистичка обработка и анализа на податоците добиени од тестовите со цел да се дојде до објективни заклучоци и да се добијат одговори на поставените истражувачки прашања.

Четвртото поглавје опфаќа дискусија на резултатите во однос на поставените истражувачки прашања и консултираната литература. Тука се образложуваат ограничувањата на истражувањето, се нудат решенија за нивно надминување и се даваат препораки за идните истражувања. Ова поглавје е детално прикажано со дијаграмски прикази, табели и скици.

Во **петтото** поглавје се прикажуваат влијанија на англискиот јазик врз изучувањето на албанскиот јазик низ конкретните примероци. Од спроведениот експеримент којшто како главна алатка го имаше поучувањето со обработка на инпут се забележува дека инструкцијата беше делумно успешна, и дека јазичната структура – форма за трето лице сегашно време делумно е усвоена. Горенаведената алатка се покажа како успешна, но за да биде целосно успешна и применлива во наставата по албански јазик, треба да се направат уште истражувања, кои ќе ја потврдуваат нејзината реална вредност.

Според резултатите на овој труд, во **заклучокот** се констатира дека стекнатиот прогрес во успешноста на тестот на знаење се потврдува како временски резистентен, барем за проектираната дистанца од две недели, за што најважен аргумент е стабилноста во бројот на точни одговори на тестот во двете мерења, со две недели меѓусебна временска дистанца. Веруваме дека евидентираните (статистички значајни) колебања кај неодредените „не знам“ и кај неточните одговори меѓу мерењата ПОСТТЕСТ 1 и ПОСТТЕСТ 2 во ова истражување би можеле да бидат последица, меѓу другото, и на малобројниот примерок (секој поединечен скор натпросечно маркантно може да се одрази врз групниот просек), а не само на објективно постоечките трендови. Секако, истражувањето на ваква проблематика бара поспецифичен, тематски истражувачки приод и секако значително повеќе испитаници.

Ова истражување ќе помогне да се добие увид во употребата на наставниот приод Поучување со обработка на инпутот и неговата примена во наставата по албански јазик како помошна алатка на наставниците. Примарното ограничување во истражувањето е тоа што се спроведува за време на пандемија со ковид-19,

така што единствениот начин за споредување на истражувањето се онлајн платформите ЗУМ (Zoom) и Гугл формс (Google Forms). Од друга страна, ваквиот начин на собирање податоци ќе даде увид во методолошките предности и ограничувања и може да се користи како корисно искуство за идните истражувања кои ќе се спроведуваат онлајн.

Во последната деценија има зголемен интерес за проучување на тоа како претходно научените лингвистички системи влијаат на усвојувањето на третиот јазик. Досега се третирали неколку влијатели кои се сметаат како ограничувачки тип на пренос во целниот (трет) јазик, како што се: редоследот на стекнување; (психо)типологијата; неодамнешната употреба; владеењето на целниот јазик и сите претходно стекнати јазици; должината на престојот и изложеноста на целната јазична средина.

Лингвистите кои се занимаваат со оваа проблематика дадоа неколку предлози за објаснување на тоа кој од претходните јазици ќе ја преземе водечката улога во стекнувањето на третиот јазик. Едни му доделуваат привилегиран статус на еден од постојните јазични системи (на пр., преносот на сценариото од првиот јазик), други сметаат дека и првиот и вториот јазик можно е да играат улога во стекнувањето на третиот јазик. Во овој труд се преклопуваат три јазици, македонскиот јазик е прв јазик, англискиот јазик е втор, а албанскиот јазик се изучува како трет хронолошки јазик. Резултатите добиени од ова истражување тврдат дека испитаниците кои покажаа подобри резултати на тестот по англиски јазик, покажаа подобри резултати и во првиот посттест, а воедно добиените знаења ги зачувале и во одложениот посттест и кај нив се утврди дека ова јазична структура е усвоена. Некои знаци кои покажуваат дека англискиот јазик можеби влијае врз изучувањето на една одредена јазична структура во албанскиот јазик, во овој случај формата за трето лице сегашно време се и вонјазичните фактори, како што е возраста и престојот во земја каде англискиот јазик е официјален.

На крај на трудот се приложени и **6 додатоци** (тестовите кои се употребени за ова истражување) и потоа **користената литература**.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Од гореизнесените констатации може да се заклучи дека магистерскиот труд под наслов: „Влијанието на англикиот јазик врз изучувањето на албанскиот јазик кај македонските изучувачи“ изработена од Виљдане Исмани се одликува со јасна структура, одлична организација, опис и презентација на предметот на истражувањето. Според мислењето на Комисијата за оцена, доставениот текст ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на магистерски труд.

Следствено на ова, рецензентската комисија има чест и задоволство на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет “Блаже Конески” во Скопје да му предложи да ја прифати оваа рецензија и да ја повика кандидатката Виљдане Исмани на усна одбрана.

Скопје, 14. 03. 2022 год.

Рецензентска комисија:

1. д-р Ајтен Камили, редовен професор (ментор)

2. д-р Аслан Хамити, редовен професор

3. д-р Анастасија Киркова-Наскова, вонреден професор

Извешта за: "Vildane Ismani.docx"

Резултат за документот: **3.05%** [317/10378 зборови]

Документот Vildane Ismani.docx содржи **10378** зборови од кои за **317 (3.05%)** е пронајдено совпааево 117 документи.

Документ	База на документи	Резултат
нацрт.docx Автори: Валентина Благоева	авна база на датотеки	0.27% [28/10378 зборови] 8.83% [28/317 зборови]
ПАВЛЕСКА ЕЛИЗАБЕТА ОКИДЕ.docx Автори: Павлеска Елизабета	авна база на датотеки	0.27% [28/10378 зборови] 8.83% [28/317 зборови]
Гермов Стефан МИ напр сем.doc Автори: Стефан Гермов	авна база на датотеки	0.27% [28/10378 зборови] 8.83% [28/317 зборови]
Vizione 20, 2013, Studios and scientific magazine with, IADCâ “Democratic Clubâ€” Skopje.pdf Автори: Nazmi Maliqi, Revistë ndërkombëtare për shkencat shoqërore “VIZIONE “ Shkup	авна база на датотеки	0.24% [25/10378 зборови] 7.89% [25/317 зборови]
Vizione 20, 2013, Studios and scientific magazine with, IADCâ “Democratic Clubâ€” Skopje.pdf Автори: Nazmi Maliqi, Revistë ndërkombëtare për shkencat shoqërore “VIZIONE “ Shkup	авна база на датотеки	0.24% [25/10378 зборови] 7.89% [25/317 зборови]

Универзитет „Св. Кирил и Методи,“ – Скопје
Филолошки факултет „Блаже Конески,“
Влианието на англискиот азик врз изучуваето на албанскиот азик
ка македонските изучувачи
-магистерски труд-
Ментор: Кандидат:
Проф. д-р Атен амили Ви дане Исмани
Скопје, 2021

Благодарност

Сакам да изразам посебна благодарност до научниот водич на ово

Извешта отегенериран од: Атен амили на: 08.03.2022